

Undersøkelse om pasienters erfaringer med døgnopphold i psykisk helsevern

Bakgrunn og formål

Fra og med 2020 skal alle voksne pasienter som er innlagt ved døgninstitusjoner i psykisk helsevern (PHV) bli invitert til å delta i en undersøkelse om erfaringene sine med institusjonen like før de skrives ut. Pasientene svarer elektronisk.

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) har gitt Folkehelseinstituttet (FHI) i oppdrag å utvikle og etablere disse løpende brukererfaringsundersøkelsene, HOD har også bedt RHFene å påse at helseforetakene deltar. Undersøkelsene gir alle som er innlagt for behandling innen PHV en mulighet for å uttale seg og vurdere tjenestene. Hensikten er å gi tilbakemelding om pasientenes erfaringer med tilbudet de mottar, og med dette bidra til god kvalitet i behandlingen.

Den nasjonale brukererfaringsundersøkelsen i denne pasientgruppen i 2016 ble gjennomført i en bestemt uke, og pasientene ble spurt om erfaringene sine uavhengig av hvor lenge de hadde vært innlagt. Det var kun mulig å svare på papirskjema. Sammenlignet med slike tverrsnittundersøkelser vil kontinuerlige målinger ved utskrivning gi statistisk sikrere resultater (fordi flere pasienter blir inkludert per enhet), noe som gjør det mer sannsynlig å kunne lage kvalitetsindikatorer på lavere nivå. Videre blir resultatene enklere å fortolke og bruke fordi alle pasienter svarer på samme sted i forløpet, dvs. ved utskrivning, mot tidligere målinger hvor noen pasienter er i starten og noen i slutten av behandlingen når de svarer på skjemaet. En annen fordel er at elektroniske målinger vil gå raskere og at kostnader til porto og trykking av skjema blir kraftig redusert.

Hvem inviteres til å delta?

Undersøkelsen gjennomføres ved alle landets behandlingssteder innen PHV. Alle offentlige og private døgninstitusjoner som har avtaler med de regionale helseforetakene inkluderes.

Pasienter som er 18 år og eldre og som er innlagt ved en døgnenhet utgjør populasjonen. Pasienter som er innlagt ved dagavdelinger/poliklinikker, alderspsykiatriske institusjoner og underlagt tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) skal ikke inkluderes. Tilsvarende undersøkelser gjennomføres blant pasienter i TSB.

Faglig ansvarlig har mulighet til å ekskludere pasienter ut fra særlige menneskelig hensyn.

Hvordan gjennomføres undersøkelsen?

FHI vil som tidligere være ansvarlig for å planlegge og koordinere undersøkelsen, mens institusjonene selv er ansvarlige for at alle pasienter som skal skrives ut forespørres, informeres og får muligheten

til å svare på skjemaet. Skjemaet vil være tilnærmet likt det som ble brukt i den nasjonale undersøkelsen i 2016.

Ved institusjonen er det en lokal prosjektleder som FHI har jevnlig kontakt med. Vedkommende har ansvar for å informere ansatte og pasienter, sørge for at pasientene får forespørsel om å delta og være i dialog med FHI om undersøkelsen. Pasientene inviteres til å svare på sine erfaringer med institusjonen nærmest mulig utskrivning.

Datainnsamlingen gjennomføres elektronisk med bruk av TSD Nettskjema fra Universitetet i Oslo. Pasientene vil få utdelt et informasjonsskriv med en unik innloggingskode slik at de kan svare elektronisk. Svaret lagres i TSD, og overføres kryptert til FHI.

FHI har ansvar for å gjøre informasjonsmateriell og spørreskjema tilgjengelig, og for videre databehandling og rapportering. Institusjonene må sørge for at pasientene har tilgang på nødvendig utstyr (nettbrett, PC eller smartphone) for å kunne besvare undersøkelsen elektronisk.

Det er frivillig å delta i undersøkelsen. Ved å svare på spørsmålene i skjemaet samtykker pasienten i å bli med i undersøkelsen. FHI har vurdert at behandlingen av personopplysninger i prosjektet er i samsvar med personvernregelverket. Alle som jobber med undersøkelsen i FHI har taushetsplikt og alle opplysninger behandles fortrolig.

Resultater fra undersøkelsen

Foreløpig planlegges en nasjonal rapport årlig. Resultatrapporter med foreløpige og ujusterte tall for hver institusjon blir sendt ut til institusjonene hyppigere, muligens kvartalsvis.

Lykke til med undersøkelsen!